

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Invitare de abonament

la

„BUNUL ECONOM”

*Cea mai eficientă și totodată unica foaie
românească în felul ei.*

Costă:

pe anul întreg . . . . . 4 coroane,
pe jumătate an . . . . . 2 „
pe un pătrar de an . . . . . 1 „

*Abonamentele se plătesc înainte
și se pot face cu prima zi a ori-cărui
lună.*

Administrația.

Recolta vinului.

Recolta vinului va fi anul acesta, prin părțile noastre, mai mult rea de cât bună. În urma timpului nefavorabil, ce a bătuit aproape întreaga vară viile noastre a făcut ca strugurii să nu se poată desvolta și coace îndeajuns. S'a mai adăugat la aceasta brumele prea timpurii de toamnă, așa că unde mai era ceva speranță, că totuși situațiunea viilor se va îmbunătăți întrucâtva, a fost nimicită cu desăvârșire. Urmarea va fi, că vinul produs va fi acru. Cu toate acestea acela, care a urmat sfaturile ce li se dă de ani de zile și a făcut o alegere în struguri la culesul viilor, a putut salva (scăpa) o bună parte din recoltă și va putea produce un vin de valoare. Trebuie să înțelegem odată, că nu trebuie să ne bucurăm nici când la mazăre produsă multă și rea, ci mai bine la puțin și bun. Puținul acesta ne dă foloase duble: întâiu ne asigură desfacerea cu preț bun a vinului și al doilea ne păstrează renumele de produ-

cători de vin bun și curat. Mai ales renumele acesta valorează foarte mult. Dovada cea mai bună o au producătorii de vinuri din părțile Transilvaniei, de pe valea Murășului și a Târnavelor. Câțiva ani de belșug în vin bun dela natură i-au făcut prea încrezători. Comercianții de vinuri au inundat localitățile de a cumpăra vinurile acestea bune și totodată ieftine. Au venit însă ani, în care s'a făcut vin mai puțin. Producătorii dedați la recolte mari, au procedat în mod incorect, înmulțind și dregând vinurile mai inferioare și urmarea a fost, că atât particularii ca și regiuni întregi s'au compromis și cumpărătorii de vinuri au fugit de ele și nu mai vin. Inzadar sunt acuma vătăturile și asigurările producătorilor noștri. O clientelă pierdută este greu de recâștigat. Greutatea aceasta însă trebuie învinsă și cu stăruință vom trece și peste ea.

În prima linie trebuie să cultivăm via noastră în mod rațional. La cules vom proceda cu cea mai mare rigurositate la separarea strugurilor copti de cei necopti și în fine ne vom da toată silința ca fabricarea, tratarea și îngrijirea vinurilor să se facă cât mai corespunzătoare cerințelor științei. În acest scop trebuie să ne instruiem. Trebuie să învățăm dela alții mai pricepători. Trebuie să cetim, căci totuși avem tratate și despre acest ram al economiei noastre. Cărțile acestea nu s'au scris și tipărit pentru a îmbogăți pe librar și autor, căci dacă ar fi ele edate pentru ca să tragă ei foloase din ele, ar fi vai de ei, căci ar muri literalmente de foame din produsul lor, ci sunt scrise pentru neamul din care fac parte și spre folosul lui. Cetiți și urmați sfaturile care ni-se dau de cătră cărturari.

Dela expoziția din Sibiu.

Ziua de Duminică în 19 l. c. a fost pentru Românii aflați în Sibiu zi de sărbătoare. S'a inaugurat earăși o verigă din lanțul muncii noastre naționale pe terenul economic. S'a predat vederilor și aprecierii publicului expoziția română industrială, al cărei program l-am publicat în nrul trecut.

Numeros public aștepta solemnitatea deschiderii expoziției, care a început la orele 11 a. m. Dintre persoanele distinse au fost prezente și I. P. S. Archiepiscopul și Metropolitul Ioan Metianu, precum și Exc. Sa comandantul de corp Probst, comitele-suprem, vice-comitele, primarul orașului și alții.

Președintele comitetului expoziției, dl prof. D. Comșa rostește discursul de deschidere, în care spune că privilegiu nemijlocit la această expoziție a dat «Reuniunea sodalilor români din Sibiu», care în frunte cu zelul ei președinte arangiază acum după zece ani a doua expoziție, cu care ocaziune economi și meseriași dând mâna, umăr la umăr, au aranjat o expoziție comună, intrunind astfel într'un singur mănunchiu roadele muncii și priceperii. Făcând laude juste portului românesc original, arată importanța menținerii lui, ca păstrător al caracterului poporului nostru. Pentru păstrarea desenurilor de cusături s'au angajat mai multe femei iscusite, precum și un fotograf-pictor pentru copierea lor, care formează și se va completa un album deja început în acest scop. A pus în prevedere expunerea unui răsboiu mecanic de țesut merit a fi introdus la țerancele noastre, fiind foarte spornic. Un modest început s'a făcut prin îmbrăcarea a douăsprezece păpuși

expuse în frumosul port românesc din mai multe părți locuite de Români.

Mai amintește despre munca oboșitoare a comitetului expoziției pentru colectarea și aranjarea obiectelor de artă a industriei casnice cât și celei profesionale ale meseriașilor. Mulțumește în fine persoanelor ce au ajutat expoziția materialicește cât și moralicește în special prin prezența onorațiilor.

După discursul de deschidere repede se umplu cele 3 sale ale expoziției, admirând bogăția și frumuseța obiectelor expuse. Peste 2000 de persoane au cercetat expoziția în acea zi, între cari s'au observat și mulți străini, cu deosebire Sași. Despre obiectele expuse vom da o dare mai amănunțită într'un număr viitor. Aci amintim numai în treacăt interiorul celor trei case țărănești (Rășinari, Seliște și Avrig) complet aranjate; grupul celor 12 păpuși îmbrăcate cu portul femeesc din Sibiu (mireasă), Rășinari (nevastă), Lăslăul-român (fată), Seliște (fată), Sebeșul-săsesc (nevastă), Mercurea (nevastă), Săscior (nevastă), Avrig (nevastă). Vaida-Recea (nevastă), Certege din Munții-Apuseni (nevastă), Borgo-Prund (fată), cottul Hunedoarei (pădureancă). Apoi amintim bogăția mare în tot felul de cusături și țesături, cari de cari mai frumoase și lucrute artistic în adevăratul înțeles al cuvântului, deși executate numai de țerance. Trecând la lucrurile expuse de meseriași profesioniști români, am remarcat lucrul solid, curat și cu gust. Curelăria face impresia cea mai bună. Păpucăria, sculptura, măsă-

ritul, rotăritul, ferăria, săpunăria, cofetăria și aproape toate celelalte meserii sunt reprezentate și constatăm cu multă satisfacție progresul aproape de necrezut ce au făcut meseriașii nostri în timpul din urmă.

Trebue să facem elogiile noastre și aranjatorilor expoziției. Cu tot spațiul restrâns pentru numeroasele obiecte, totuși dibăcia și gustul a găsit pentru fiecare lucru loc potrivit și bine expus vederii vizitatorilor.

Tot în legătură cu expoziția seara a fost mare concert, zic mare, căci au concertat cinci societăți de ale noastre și anume: Reuniunea de muzică din Sibiu, Reuniunea de cântări din Seliște, Reuniunea sodalilor din Sibiu, Reuniunea meseriașilor «Andreiana» din Sebeșul-săsesc și corul elevilor seminarului «Andreian» din Sibiu. Teatrul orășenesc abia a putut cuprinde auditorul ales. Programa a fost executată cu multă măiestrie, care denotă că aceste coruri dispun și de puteri, ale căror prestațiuni trec peste diletantism și poate împăca și auzul unui cunoscător al muzicii. Tunete de aplause și bisările nu au lipsit.

După concert publicul s'a adunat în convenire socială la restaurantul «Unicum». Lume imensă. Toastele încă bine înțeles, nu au lipsit. Dl profesor D. Comșa bea în sănătatea exponenților: a femeii române și a meseriașilor; dl Dr. Miron Cristea în sănătatea celor două reuniuni sibiene, cari au aranjat expoziția; dl Dr. D. P. Barcianu închină pentru reuniunile surori, cari au dat

concursul lor la concert; dl Dr. Petru Șpan pentru poporul român; dl protopop Dr. I. Stroia în numele Reuniunii de cântări din Seliște mulțumește pentru buna primire; dl Victor Tordășanu pentru reuniunile de meseriași. Astfel între toaste și cântările Reuniunilor și a veseliei generale s'a petrecut până noaptea târziu.

Pentru Dumineca aceasta dintre petreceri mai este proiectată reprezentarea teatrală executată de «Reuniunea sodalilor români din Sibiu». Se vor juca piesele: «Vlăduțul mamei», comedie în I act cu cântece, de I. Lupașcu și «Ruga dela Chiseteu», comedie populară în I act de Iosif Vulcan. După reprezentațiunea teatrală va urma o petrecere cu joc în sala cea mare dela «Unicum».

Atât despre acestea cât și asupra altor amănunte dela expoziție, vom raporta în nrul viitor.

DIN LUME

Muntenegrul mobilizează. În Belgia s'a răspândit scirea, că turburările din Macedonia și Sârbia-vechiă, apoi incursiunile Albanesilor la granița muntenească, au îndemnat pe principele Muntenegrului, să ordone mobilizarea trupelor. Mobilizarea se face în mare tăcere de câte-va săptămâni și s'au început lucrări la mai multe puncte strategice de-alungul graniței albanese.

FOIȚĂ

Corbul.

Murind pe cruce se trudea
Să ție ochii 'n sus spre soare,
Dar fruntea lui sângerătoare
Incet-încet spre pept cădea.
Ear mă-sa mânilor și frângea
Țipând deodată: «Moare!»

Atunci veni un corb sburând
Cu crocnet spre Mântuitorul,
Deasupra Lui oprindu-și sborul
Da roate și țipa flămând.
Mario! Junghiu e al tău gând
Și fulger ție-e fiorul!

Cu fața albă ca de var
Spre corb ea-și înălță cuvântul,
Isbind' cu mâni întinse vântul

Spre el, dar le isbea 'nzadar:
N'avea puteri, de mult amar,
Și n'o ținea pământul.

Atunci Christos și-a ridicat
Spre corb privirea milei sale,
Și ochi-i s'au umplut de jale.
Un zimbet trist i-a luminat
Din ochi pe chipu-i sângerat,
Și-apoi privi la vale

Spre mă-sa, și cu glasul frânt
A zis: «Știa el, de ce vine!
«O, lasă-l, mamă, lângă mine —
«Că de 'nsetat și-aprins ce sunt,
«Cum face el din aripi vânt
«Imi face, mamă, bine!»

Ea blăstămând la corb privea,
Căci el pândea pe Christ să moară
Și-l fericea dintr'altă oară,
Căci singur el lui Christ făcea
Durerea cea nespuse de grea
Să-i fie mai ușoară!

Baladă.

Sunt eu de vină, mamă,
Sunt eu de vin' acum?
El m'a întâlnit odată
În zori de zi pe drum;
Glumind m'a strâns de mână,
Și ce-i dacă m'a strâns?
Sunt eu copilă mică
Să-mi fac din glumă plâns?
Era să-l las, măicuță,
Cu gluma, și să tac;
Era să țip obraznic,
Ori ce era să fac?

Și tot pe mine, biata,
Și vină și ponos —
Eram chemați la nuntă
Și n'aveam brâu frumos,
Că n'ai voit să-mi cumperi,
Dar el mi-a cumpărat.
Și ce-i un brâu? Și 'n urmă
Eu nici nu l-am rugat.

Turburările din Macedonia.

Știrile ce sosesc din Macedonia sunt neliniștitoare, însă nu așa grave, precum le expun Bulgarii. În adevăr există numeroase bande bulgare plătite de comitetul macedo-bulgar, cari pe unde pătrund jefuesc și incendiază.

Din Bitolia se comunică, că în munții Petrina, aproape de Resen și Ochrida, s'a întâmplat o ciocnire sângeroasă între Bulgari și între armata turcească. Dintre Turci au căzut morți 10 inși, dintre Bulgari 3. De asemenea în mai multe sate din vilaetul Salonic au fost mai multe ciocniri sângeroase.

Din Salonic au plecat 30 de batalioane spre Seres. De acolo batalioanele vor pleca la granița bulgărească. Din Salonic și alte orașe au plecat 2350 soldați turci spre granița Rumeliei.

Comitetul central din Sofia a adresat un apel în 200,000 exemplare către Macedonenii locuitori în Bulgaria, ca să vie în ajutorul „fraților Macedoneni”.

Sciri positive anunță, că Turcia a grămadit în Macedonia trupe mai numeroase, decât acelea ce au fost mobilizate în timpul războiului cu Grecia, cari sunt în stare a sfărma ori-ce rezistență.

Ele au și dat năvală în multe puncte contra bandelor bulgărești. Au ocupat și trecătoarea dela Krazna, așa că prin aceasta opresc bandelor refugiul în Bulgaria.

În același timp Turcia caută să stringă relațiunile cu Sârbia. Prin aceasta Turcia vrea să izoleze pe Bulgaria

Era să merg la nuntă
Ca cei din neam sărac,
Să fiu de ris la lume?
Ori ce era să fac?

De ce-mi arunci tu vina,
Tot vina cu păcat?
El m'a oprit în cale
Pe lunci și m'a 'ntrebat
Pe unde-i bietul tata?
Și-i vesel sănătos?
Și m'a 'ntrebat de tine,
Așa de prietenos.
De bine când mă 'ntreabă
Eu cum era să tac?
Să-l las în drum cu vorba,
Ori ce era să fac?

Și-acum întreagă vina
Pe mine tu o pui —
El m'a 'ntălnit pe punte,
Și știi tu felul lui:
M'a strâns de peste brațe

Într'un interview dat corespondentului ziarului „Die Zeit” din Viena, președintele comitetului macedonian Mihailovsky a declarat între altele, că știe, că după represiunea mișcării revoluționare, mulți insurgenți vor fi executați. Dar „Bulgari — adause el — vor ucide pe toți complicii robiei din Macedonia, Agitațiunea din Macedonia nu va înceta decât atunci, când marile puteri vor aplica tractatul de Berlin”.

Printul Bulgariei la Sultanul.

Se telegrafează din Constantinopol, că Sultanul stăruie pe lângă principele Ferdinand al Bulgariei, ca să-i facă o vizită la Constantinopol, sperând că aceasta va calma mișcarea macedoneană. Principele încă n'a dat răspuns.

Medicul casei.*Legumele în medicina populară.*

Morcovii cruzi se mănâncă fiind buni contra limbricilor. Zama dela morcovi cruzi este bună contra tusei la copii. Morcovii rași puși pe arsuri împiedică formarea beșicilor. Un ceaiu (teă) făcut din sămânță de morcovi mărește pofta de mâncare și înlesnește mistuirea.

Pătrânjelul pus în beutură e bun contra trigurilor.

Ceapa provoacă poftă de mâncare. Ea înlesnește și udul. Nu este bună pentru oameni iuți la fire. Coaptă în cenușe și mănăcată cu untdelemn e bună contra tusei. Ceapa coaptă grăbește coacerea buboaelor dacă o aplicăm pe ele.

Să nu le pot mișca,
Si nu-mi lăsa răsuflet
Așa mă săruta.
Te sbați, dar tu ești slabă,
Si puntea toată sloi:
Cădeam, terește Doamne,
Sub ghiță amândoi!

Si acum tot eu, sârmana,
Cu vina m'am ales —
Că nu-ți venise vaca
Si 'n cale-i m'ai trimes.
El, iată-mi-l, că vine
Să-mi fie soț în crâng;
Era 'ntunerec besnă,
Si nu vedea că plâng.
Si-apoi..., să-mi spui pe suflet:
Era să las pe plac
La lupi 'n codri vaca,
Ori ce era să fac?

G. Căpșu.

Cimbru se folosește în băi la copii slăbănogi.

Salpudle (salată verde) produce somn bun. E folositor și pentru ipohondrici. Ferte și puse pe pelea inflamată o alina.

Advocatul poporului.

Pentru stringerea de ajutoare pe teritorul vre-unui comitat, permisiunea trebuie cerută dela vice-comitele respectiv, pe teritorul unui oraș dela căpitanul orășenesc, ear pe teritorul statului dela ministrul de interne. În cerere trebuie numite două persoane, cărora este încredințată adunarea ajutoarelor și cari sunt responsabile despre ele. În cas de foamete se poate începe adunarea de ajutoare și fără această autorizație, însă în termen de 15 zile trebuie avisat despre aceasta vice-comitele respective căpitanul orășenesc. (Ord. ministrului de interne nr. 35100 din 17 Iunie 1897).

Minerii (băieșii) nefind considerați ca servitori, adică ca unii cari stau sub iurisdicțiunea stăpânilor lor, pot cere să fie luați în lista alegătorilor comunali, ear la casă li-s'ar denega acest drept, pot recura în termen de 15 zile la comitetul administrativ. (Decisul jud. ad. nr. 729 din anul 1898).

Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânțele) prepararea fânului și pășunile.
  2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
  3. Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor.
  4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
  5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
  6. Agrolgia (Cunoașterea pământurilor agricole).
  7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul].
  8. Ingrășămintele [sau gunoarea pământurilor și Irigațiunile [udarea pământurilor].
  - 9—10. Prăsirea paserilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, găinușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbii].
- Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom”, la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația „Tribuna Poporului” în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

IV. GÂSCA

(Urmare.)

(Reproducerea interioară.)

Ingrășarea găștelor.

Cea mai bună mâncare pentru ingrășatul găștelor este cucuruzul (porumbul), care, pentru a fi mai ușor de mistuit, se moaie mai întâiu în apă sau lapte. În lipsa de cucuruz se mai poate folosi și făina de orz și hrișcă și cartofi ferți, deasemenea muiate în apă sau lapte. Îndopatul încă se practică și chiar și pe la noi, folosind în acest scop cu deosebire cucuruzul muiat. Găștele ce se îndoapă se țin închise într'un loc strîmt și mai întunecos. Apă de beut nu este permis a le lipsi nici când, nici așternutul de pae, care se schimbă cât de des spre întreținerea curățeniei.

În Pomerania ingrășarea găștelor se face de regulă prin Octomvrie. Găștele sunt închise în cotețe strîmte și li-se dă de mâncare în curs de câteva săptămâni atîta ovês cât pot consuma. În Franția de Sud găștele se îndoapă de două-ori pe zi cu cucuruz muiat în apă. În 3—4 săptămâni ele consumă fiecare câte 30 litri boabe. Găștele acestea se țin într'un coteț mai larg spre a putea face mișcare și așternutul de paie li-se schimbă tot a doua zi. Prin alte localități găștele pentru ingrășat se nutresc mai întâiu cîtăva vreme cu ovês, apoi sunt îndopate cu găluște de făină necernută și cu mazere.

Pentru a dobândi *ficați mari* dela găște, ele se îndoapă cu găluște din făină de cucuruz, la care se adaugă ceva antimoniu (germ. Spiessglanz), piper și alte materii, care provoacă sete. În apa de beut, care se reînoește de trei-ori pe zi, se pune cărbuni de lemne și nêsip. Aci fiecare găscă se separă de cealaltă în câte o despărțitură a cotețului în așa mod, ca ele să nu se poată mișca. Aceste cutii vor fi ceva ridicate dela pămînt și provăzute pe po-deala de jos în partea dindărăt cu câte o deschizătură, ca excrementele lor să poată cădea afară, ear în partea dinainte a lor se va afla vasul cu apa de beut.

Comerțiu însemnat se face cu ficiți de găscă preparați ca pastete, cu deosebire în Franția. Localități cu renume în această privință sunt Strassburg, Colman și Toulouse. Vestii mai sunt peptii afumați de găscă și anume cei de Pomerania, Westfalia și Alsacia, toate în Germania.

Penele de găscă.

Noi deosebim trei soiuri de pene la găscă: fulgi sau puf de pe pantece și pept, apoi pene groase cu toc sau țeavă din virfurile aripilor și în fine pene cu țeavă mai mică pe restul corpului. O găscă tăiată ne dă cam 140 grame pene cu toc și 35 grame fulgi sau puf. Cu toate acestea noi putem dobândi dela o găscă viie, bine hrănită, pe fiecare an și câte 400 grame, ceea-ce ne dă un venit destul de frumos. Noi adecă le jumolim de pene, de regulă de trei-ori pe an și de regulă numai de fulgi și de penele cu toc mai mărunte. Aceasta o facem la începutul

lui Maiu, apoi în Iulie și în Septemvrie. La culegerea și păstrarea penelor vom observa următoarele: penele dobândite dela găște vii își păstrează elasticitatea, moliciunea și afânarea și un veac de om, pe când cele dela găște moarte nu, de aceea acestea și sunt mai ieftine ca cele dintâi și totdeauna când tăiem vre-o găscă o jumolim de pene până-ce este încă caldă; penele albe sunt preferate celor de alte colori; acele provenite dela găște slabe sunt mai fine decât dela cele ingrășate, prin urmare mai scumpe nu vom jumoli nici când găștele până-ce penele lor nu sunt pe deplin dezvoltate, adecă când ele nu mai sunt sângeroase la baza țevei lor, altcum se strică ușor și dau o marfă mai ieftină; penele culese le vom usca mai întâiu bine, apoi le vom păstra până la întrebuițare într'un loc bine aerisit și pe deplin uscat, altcum mucesc, se fac bulgări și se strică. Nu vom amesteca nici-odată toate penele laolaltă, ci le vom sorta după soiuri, cum am arătat mai sus.

Jumulitul de pene a găștelor se va face totdeauna pe un timp liniștit și călduros, altfel se îmbolnăvesc ușor. Deasemenea trebuie să le hrănim pe acest timp mai bine ca de obicei, altcum slăbesc prea tare și penele nu cresc de grabă la loc.

Boalele.

Găștele, putem zice, că sufer puțin de boale, deși ele încă sunt bătuite aproape de toate boalele, de care sunt atinse și găinile. Aci nu vom avea de adăugat, decât că atât cauzele care le produc, precum și modul de tratare pentru vindecarea lor sunt tot aceleași ca și la celelalte paseri de casă.

V. RAȚA

Rața își are originea dela rațele noastre sălbătice, cu care se și împărechează. Ea a fost domesticită de timpuri imemorabile. Ea deasemenea este o pasere foarte prețioasă pentru noi, dând o carne destul de bună, deși nu așa gustoasă ca a găștei. Penele lor, de care le jumolim de două-ori pe an, încă se folosesc ca cele ale găștelor. Fulgii de rață încă sunt mult mai fine, prin urmare mai prețioase ca ale găștelor. Întreținerea rațelor costă foarte puțin, mai ales vara, însă numai acolo unde avem ape și bălți la dispoziție, în care își caută singure mâncarea în cea mai mare parte. Ele preferă apele stătătoare celor curgătoare. Greutatea unei rațe este 3—4½ chilogramme, ale rățoiului 4—5 chlg. Pentru 8—10 rațe ajunge un rățoiu. Pentru prăsire nu le vom ținea mai mult decât 3—4 ani.

Rasse.

Avem o mulțime de rasse de rațe, dintre care merită a fi amintite: *Rațele de Rouen*, cele de *Aylesburg* cu penele albe de tot și ciocul roșu, cele de *Penking*, rassa noastră comună, etc.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI

Darul familiei Mocsonyi. Am dat în anul trecut știrea despre marinosul dar pentru fondul catedralei noastre din Sibiu făcut de nobila familie Mocsonyi. Eată scrisoarea adresată I. P. S. nostru Metropolit Ioan Meșianu dimpreună cu suma dorită: Inalt Prea Sfinția Ta, Die Arhiepiscop și Metropolit Adânc pătrunși de pietate, iubire și venerațiune față de morții familiei, îndeosebi față de fericirii în Domnul adormiți Caterina, Mihail, Antoniu, Georgiu și Eugeniu, cari ne stau mai aproape, donăm în pia Lor memorie pentru catedrala metropolitană din Sibiu 60.000 cor. Aducând aceasta Inalt Prea Sfinției Tale la binevoitoare cunoștință, Te rugăm, Prea Sfințite, a primi espresiunea considerațiunii noastre celei mai dintinse. Birchis, 22 Sept. 1902 st. v. Alesandru Mocsonyi m. p. Zeno Mocsonyi m. p. Véd. contesă Andrei Bethlen născută Livia de Mocsonyi m. p. Contesa Rudolf Bissingen născ. Georgina de Mocsonyi m. p. Véd. Eugenia de Mocsonyi n. Teresia Horvat de Zalabér m. p."

La această scrisoare scrie »Telegraful Român« între altele: Credem că nu va fi Român, care să nu binecuvinte și binecuvântare de sus să nu ceară asupra acestei familii, care atât de bine înțelege, cari sunt necazurile neamului românesc și unde trebuie pus umărul pentru-ca zid puternic să se ridice în contra primejdiilor ce ar putea să-l amenințe. Prin fapta aceasta măreață, până acuma unică în biserica noastră din aceste părți, nobila și ilustra familie de Mocsonyi a dat o nouă dovadă de interesul cel mare, pe care-l poartă față de biserica străbună și față de clerul și poporul acestei biserici.

Casa națională din Arad. Duminecă în 12 c. Români din Arad au asistat la o frumoasă srbare națională, la importantul act festiv, al deschiderii și sfințirii casei naționale, care formează proprietatea parohiei Aradului. Intemeierea acestei case naționale își are de scop întărirea poporului nostru în morală și dezvoltarea simțului național românesc.

În prezența unui public român ales și atât de numeros, încât spațioasa sală, care a costat 20.000 cor. abia îl încăpea, scrie »Tribuna«, Duminecă după amiază la 2-ore s'a început actul inaugurării casei prin sfințirea apei. Celebrantul părinte R. Ciorogariu a ținut o cuvântare, în care de o parte a arătat scopul casei naționale, ear de alta relevă meritele ce le are dl Dr. N. Oncu la întemeierea casei naționale. La rîndul seu dl Dr. N. Oncu prin o aleasă vorbire se adresează către inteligență și apoi accentuând, că casa națională în care se află cu toții este rodul dragostei ce-o are față de biserică și neamul seu, cere ca cu aceeași dragoste și credință — toți să se apropie de acel locaș, deschis pentru ei în numele Domnului. După vorbirea dlui Dr. N. Oncu, corul seminarial condus de profesorul de muzică dnul Trif

Lugoșan execută rugăciunea de Eminescu »Rugămu-ne îndurăriilor«.

Parochul dl T. Vașian vorbește în numele parohiei și învățătorul I. Vancu în numele poporului mulțumește inteligenței pentru îngrijirea ce o are față de popor. Cere monialul s'a terminat cu cântarea: »Sus o-pincă«, căreia i-a urmat apoi o veselă petrecere cu dans.

M. Sa supărat. »Gratzer Tagepost« publică știrea, că M. Sa fiind supărat pentru demonstrațiunile ce s'au făcut la deschiderea dietei din Pesta și la desvélirea statuei lui Mateiu Corvinul, nu va veni curând la Budapesta, deși așa fusese vorba să vină zilele acestea.

Diplome membrilor onorari ai societății slave de binefacere. La Roma se așteaptă sosirea din Petersburg a președintelui societății slave de binefacere, Cerep Spiridovici, însoțit de o deputațiune numeroasă. El va trece prin București, Sofia, Belgia și Cettigne, înmanuând diplome de membri onorari ai acelei societăți regelui României, regelui Sârbiei, prinților Bulgariei și Muntenegrului și regelui Italiei.

Monument marelui Traian. La banchetul care a avut loc la Brăila în onoarea studenților italieni, în urma propunerii profesorului Chicireanu s'a hotărît ridicarea unui monument marelui Traian în acel oraș pentru comemorarea visitei făcută de studenții italieni la Brăila.

În fruntea listei de subscripție figurează Constantin Cociaș, deputatul Brăilei, cu 1000 lei și s'au subscris deja încă 1000 de dărite persoane din localitate, așa că suma este suficientă pentru ridicarea acestui bust.

Urcarea listei civile. Ziarul »N. Fr. Pr.« aduce știrea despre urcarea listei civile. Acest plan, după foaia vieneză, se va realiza prin faptul, că în proiectul de budget, prezentat în Reichsrath, se află deja poziția, în care se prevede urcarea listei civile cu 2 milioane coroane. Tot cu atâta se va urca și din partea ungară. Cu această urcare suma totală a listei civile va fi de 22 milioane și șase sute de mii.

Statua regelui Mateiu Corvinul s'a desvélit Duminecă în 12 n. l. c. în Cluj, fiind față mai mulți ministri și o mulțime de dăni veniți din toate părțile. Fîind Clujul oraș maghiar, nu s'a putut face srbare, scrie »Foaia Poporului«, fără scandaluri. Când a sosit archiducele Iosif August, muzica militară l-a primit precum se și cuvine, cu imnul împărătesc. Studenții și cismașii maghiari, grămădiți în dosul gării, au început atunci să urle »himnusul« maghiar. Tot așa au făcut și când a plecat archiducele. Pe stradă au făcut o gălăgie ca la gura cortului, ba o ceată a vrut să meargă la quartirul ministrului Széll să facă și acolo demonstrațiuni. Intervenind poliția, i-a risipit cu săbiile în mână.

O aprelere justă. Foaia maghiară din localitate »Szászváros« luând notă de ajutorul Reuniunii noastre Economice, ce a dat meseriașilor români pentru a putea participa cu fabricatele lor la expoziția din Sibiu, încheie cu următoarele: În tot cazul este un exemplu laudabil, demn de imitat, că se încuragiază propășirea industriei din patrie nu numai prin vorbe sunătoare, ci și prin sprijin material.

Visită ministerială neașteptată. Marți, în 14 Octomvrie, dl ministru de culte și instrucțiune publică, Iuliu Wlassics, însoțit de un secretar al seu, a vizitat incognito orașul Beiuș. Dl ministru a cercetat gimnasiul, a asistat în mai multe clase la prelegerile din Istorie și din Maghiară, apoi a ținut cercle cu corpul profesoral. Dela gimnasiu s'a dus la școala română civilă de fete, apoi la școala de fete a statului, la internatul gr-cat. pavilian de băieți și la internatul diecesan gr-oriental român. Visita aceasta neașteptată a ministrului a produs mare surprindere și unii o aduc în legătură cu chestia întregirii scaunului episcopesc gr-cat. din Oradea-mare.

Dela Paris la Londra în balon. Santos-Dumont e în timpul de față cel mai renumit aeronaut. Dînsul a făcut deja călătorii mari cu balonul seu și totdeauna cu succes. Acum de curând dînsul a făcut propunerea, că el e gata să facă o călătorie prin aer dela Paris la Londra, dacă cineva în cas că călătoria succede, îi ofere 10.000 lire sterlinge. Călătoria, zice dînsul, că o va face în linie dreaptă.

O trombă. În Dumitra-mică [cott. Bistrița-Năsăud] s'a întemplat în 8 l. c. un fenomen curios. În cursul unei furtuni s'a format un sul mare de negură, care s'a coborît dintr'odată dintr'un nor și a pornit-o peste partea de sus a satului, ducând toate coprișele cu el. Pe două femei apucate în acest vârtej le-a sucit de câteva-ori ca la o Invirtită și le-a isbit apoi de pământ.

Ce earnă vom avea? Profesorul Ledohovski din Viena procoște următoarele: Iarna ce vine va fi una dintre cele mai geroase și mai aspre, din câte am avut de 50 ani incoace. Trebuie să fim pregătiți pentru temperatura cea mai joasă, pentru vânturile cele mai ghețoase și pentru zăpadă multă.

Jertfe ale lăcomiei. Săptămâna trecută se prăpădise, în boală de splină (anthrax), vaca fraților George și Stefan Skelba, niște bieți jeleri din Zsámbokré. Ca să nu le meargă de tot în pagubă, s'au pus să belească vaca. În cursul lucrului însă George s'a sgăriat la o mână, ear Stefan s'a tăiat cu cuțitul cu care trăgea pielea de pe vaca moartă. După câteva ciasuri ambii simțiau în rane dureri teribile. Iși otrăviseră sângele și nu i-au mai putut scăpa de moarte nici medicii. Între chinuri grozave au murit amândoi.

Cursul pieții din Budapesta

— in 22 Oct. 1902 n. —

per 50 kigr.

Grâu	cor. 7.20	până la	8.—
Săcară	6.25		6.65
Orz	5.20		5.60
Ovės	6.05		6.35
Cucuruz	6.55		6.60
Rapiță	10.—		10.50
Untură	77.—		77.50
Slănină	64.—		65.50

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 28 Oct.—4 Nov. n.

- 28. Kezdi-Oșorheiu. Iacășdorf Petriș.
- 30. Borgo-Prund. Deva.
- 31. Arad. Banul de Câmpie. Bercaș. Nadășul-săsesc.
  - 1. Draș. S-Giorgiul-săsesc.
  - 2. Budapesta. Cacova. Cozven. Cluj.
  - 3. Cojocna. Marpod. Popoț. Șomortin.
  - 4. Câmpeni. Radnot. Sighișoara. Teiuș.

Călindarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 19 d. Rusalii, ev. Luca, g. 2, v. 8.

Dum.	13 S. M. Carp și Pavel	26 Amand
Luni	14 (†) <i>Preac. Paraschiva</i>	27 Sabina
Marti	15 S. M. Lucian	28 Simeon
Merc.	16 S. M. Longin	29 Narticus
Joi	17 S. Proroc Ozie	30 Claudius
Vineri	18 S. Ap. și ev. Luca	31 Volfgang
Sămb.	19 S. Proroc Ioil	1 Oct.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu**

Sz. 2585—1902 tkv.

(117) 1—1

Arverési hirdetemény kivonata.

A vhungyadi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Nedytján Julia f. Berbany Israiené bácsi lakos végrehajtatónak Berbany Israie batizi lakos végrehajtást szenvedett eleni vrégrehajtási ügyében 40 és 40 kor. tőkekövetelés a vhungyadi kir. járásbiróság területén levő Batizi 100. sz. tjkvben a † 1 rendszám 212/1 helyraizszám a felvett ingatlan 1/2 részére 8 kor. 50 fill., a † 2 rdsz. 215/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 160 kor., a † 3 rdsz. 276/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 2 kor. 50 fill., a † 4 rdsz. 792.493 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 61 kor., a † 5 rdsz. 501 529 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 31 kor., a † 6 r. 563/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 16 kor. 50 fill., a † 7 rdsz. 700/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 8 kor., a † 8 rdsz. 727/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 54 kor., a † 9 rdsz. 737/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 7 kor. 50 fill., a † 10 rdsz. 828/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 15 kor., a † 11 rdsz. 896 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 40 kor., a † 12 rdsz. 919/1 hrsz. a

felvett ing. 1/2 rész. 30 kor., a † 13 rdsz. 920/9 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 1 kor. 50 fill., a † 23 rdsz. 1598/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 32 kor. 50 fill., a † 24 rdsz. 1655 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 75 kor., a † 25 rdsz. 2032 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 47 kor., a † 26 rdsz. 2090 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 44 kor. 50 fill., a † 27 rdsz. 2152 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 30 kor., a † 28 rdsz. 2160/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 60 kor. 50 fill., a † 29 rdsz. 2209/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 50 kor., a † 30 hrsz. 2410/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 60 kor. 50 fill., a † 31 rdsz. 2425/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 50 kor. 50 fill., a † 32 rdsz. 2479/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 12 kor. 50 fill., a † 33 rdsz. 2516/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 38 kor. 50 fill., a † 34 rdsz. 2513/1 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 63 kor. 50 fill., a † 35 resz. 2574/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 4 kor. 50 fill., a † 36 rdsz. 2598/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 8 kor. 50 fill., a † 37 rdsz. 2599/2 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 7 kor. 50 fill., a † 38 rdsz. 2617 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 11 kor. 50 fill., a † 39 rdsz. 2619 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 9 kor., a † 40 rdsz. 2571/13 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 26 kor., a † 41 rdsz. 723/10 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 57 kor., a † 42 rdsz. 586/23 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 100 kor. 50 fill., a † 43 rdsz. 947/8 hrsz. a felvett ing. 1/2 rész. 10 kor. 50 fill. becsértékben ugyanannyi kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok 1902 évi november hó 10-ik napjának d. e. 9 órájkor Batizi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kivéve végrehajtatót, ki bánatpénz nélkül is árverezhet készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni.

A kir. jbiróság mint telekkvi hatóság.

Kelt Vhungyadon, 1902 évi szeptember hó 5-én.

Pisztor,
kir. albiró

1080—1902. tkvi sz.

118 (1—1)

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kir. bir. vhajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. és 120. §. értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. V 296 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt «Ardeleana» pénz és hitelintézet részvénytársaságnak Matei Alexa és társai kosztosdi lakosok ellen 750 kor. tőke, ennek 1900. évi 7/II-től járó 6% kamatai, 91 kor. 81 fillér eddigi, valamint ezuttali 3 kor. 80 fill. árverés kitüzetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 838 kor. becsült ökrök, borju, sertések és egyéb ingóságok nyilvános birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. évi 296/4 sz. végzése folytán a helyszinén vagyis Kosztosden adosok lakására 1902. évi nov. hó 5. napjának d. e. 11 órájára kitüzetik, a midőn is a fentti ingóságok esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi október hó 15-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. vhajtó.

Sz. 1121—1902 végrh.

(119) 1—1

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kir. bir. vhajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. és 120. §. értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. V 210 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt «Ardeleana» pénz és hitelintézet részvénytársaságnak Bercesan Laurean és társa szászvárosi lakosok ellen htr. 2000 kor. tőke, ennek 1902. évi 8/V-től járó 6% kamatai, 11 kor. eddigi, valamint ezuttali 5 kor. 80 fill. árverés kitüzetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 823 kor. becsült különféle butorok és ingóságok nyilvános birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. évi 210/4 sz. végzése folytán a helyszinén leendő esz közlésére vagyis Szászvároson adosok lakására 1902. évi november hó 6. napjának d. e. 8 órájára kitüzetik, a midőn is a fentti ingóságok esetleg becs-

áron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi október hó 15-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. végrh.

Sz. 1122—1902 végrh. sz. (120) 1—1
ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Alulirt kir. bir. vhajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. és 120. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróság 1902. évi V 209 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt «Ardeleana» pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak, Bercsán Roza szászvárosi lakos ellen 2000 kor. tőke, ennek 1902. évi 8/V-1ől járó 6% kamatai, 11 kor. eddigi, valamint ezuttali 5 kor. 80 fil. árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 823 kor. becsült különféle butorok és ingóságok nyilvános birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. évi V 209/2 számú végzése folytán a helyszínen leendő eszközzésére vagyis Szászvároson adosok lakására 1902. évi november hó 6. napjának d. e. 9 órájára kitűzetik, a midőn is a fentti ingóságok esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi október 15-én.

Rácz Arpád
kir. bir. vhajtó.

VERZEICHNISS
aller 55.000 Gewinn e.
Der grösste Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt:
Kronen

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.	1	Prämio mit	600000
	1	Gew. à	400000
	1	" "	200000
	2	" "	100000
	1	" "	90000
	2	" "	80000
	1	" "	70000
	2	" "	60000
	1	" "	50000
	1	" "	40000
	3	" "	30000
	3	" "	25000
	3	" "	20000
	3	" "	15000
	36	" "	10000
	67	" "	5000
	3	" "	3000
	487	" "	2000
	808	" "	1000
	1528	" "	500
140	" "	300	
34450	" "	200	
4850	" "	170	
4850	" "	130	
100	" "	100	
4850	" "	80	
3850	" "	40	
55,000	Gew. u. Pr. im Betrage	14.459,000	

Noroo deosebit la

Török.

Mulți foarte mulți s'au făcut fericiți prin noi!
Peste 9 milioane cor. au câștigat mușterii noștri prin noi.

Nici o loterie din lume nu presintă o șansă mai mare ca loteria noastră de clasă reg. ung. privilejiată, care începe din nou în curând. Din

110.000 losuri se vor trage 55.000

cu câștiguri în bani, adecă din totalul losurilor sunt jumătate din ele câștigătoare conform conspectului de alături.

În total se vor sorți în curs de 9 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 coroane.

Întreaga întreprindere stă sub supraveghierea statului.

Costul losurilor orig. de classa I. este:
pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 1.50
" " pătr. ($\frac{1}{4}$) " 1.50 " " 3.—
" " jum. ($\frac{1}{2}$) " 3.— " " 6.—
" " un întreg ($\frac{1}{1}$) " 6.— " " 12.—

și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

Planurile oficiale se trimit gratis.

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

2 Noembrie a. o. la

A. Török & Comp.

casă de bancă

în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecției noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46.

1. filială: Valtzerring 4.

2. filială: Museumring 11.

3. filială: Elisabethring 54.

La cerere preli-
nare gratuite!

PICTOR

La cerere preli-
nare gratuite!

de

Icoane bisericesti

LAJOS JÄGER

(28) în Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2.
In casele unde se află Perceptoratul și Pretura.

Execută reparaturi de altare.

Pregătește: icoane, table de trafic, de crîșme, firme, etc. lucrate în uleu.

Portrete după fotografie, în mărime naturală.

Prețuri moderate.

8—20 Scrisoare de comandă a se tăia. D-lor A. Török Budapest.

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de classa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial.

Suma de coroane..... } este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge }
urmează prin mandat postal. }

(112) 2—6

Adresa exactă

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate
pe acții.

**Sed ul: Orăștie, în casele
proprii.**

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 e. Fonduri: 350.000 e.

Starea depunerilor: peste 2.000.000 e.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuează cu **reîntoarcerea postel.**

(48) 29—

Direcțiunea.

De închiriat

pe unul sau mai mulți ani se află o zidire frumoasă, cu 2 odăi la stradă și 2 la curte, pivniță, șură etc.

☆ **Preț moderat.** ☆

A se adresa la

(114) 3—3

Nicolae Macarie
Vinerea (Felkenyér)

Sămbătă în 4 Octomvrie n. a. c.

s'a deschis

Baia de Vane

și Aburi

În Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sămbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminica a. m. dela 6—11 ore, ear' d. am. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecuentare cât de deasă, semnez, cu toată stima

(113) 4—12

S. Birtler.

Moartea cloșanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloșani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte **30 or.** la farmacia: **N. Vlad din Orăștie.**

(71)

7—7

In Orăștie

se află de vânzare

O BARBIERIE

completă, cu un preț foarte efin.

A se adresa la administrațiunea „Bunul Econom“.

(121) 1—5

Pentru plantațiuni de toamnă și de primăvară oferim:

250.000 vițe de viie

înrădăcinate atât altoite cât și indigene și din soiurile cele mai bune pentru vin și de masă precum: Mădchentraube (leányka), Ruhland, Furmint, Muscat-Ottonel, Burgund alb, Silvan, Riesling Velsch și de Rhin, Gutedel precum și:

100 varietăți cele mai alese

PENTRU STRUGURI DE MASĂ.

Resultatul excelent din anul acesta al pepinierelor mele, pe care rog a le cerceta ficine, mă pun în pozițiune a putea satisface cererile clienților mei pentru viitoarele plantări numai cu materialul cel mai bun.

Zace în interesul ambelor părți, ca comanda se se facă pe cât se poate de timpuriu, de oare-ce cererile pentru vițe bune sunt deja foarte numeroase, atât din interiorul țării cât și a streinătății.

Prostea-mare (Nagy-Ekmező), Septemvrie 1902.

(115) 2—6

M. Ambrosi,
proprietar.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

80—52

Editor-proprietar: Aurel P. Barcianu.

Tip. Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.